

ÅSNES KOMMUNE

Sakspapir

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
091/16	Kommunestyre	27.06.2016

Saken avgjøres av: Saksansvarlig: Hauge, Frank Steinar	Arkiv: K1 - 030	Arkivsaknr: 14/940
---	------------------------	------------------------------

Kommunereform i Åsnes

Dokumentliste:

Vedlegg:

Intensjonsavtale onsdag 15. juni versjon Åsnes

Rådmannens innstilling:

1. Åsnes kommunestyre slutter seg til vedlagte forslag til «Intensjonsavtale om kommunesammenslåing av Åsnes og Våler kommuner».
2. Styringsgruppen gis fullmakt til å fortsette forhandlingene med Våler kommune med sikte på å komme fram til en endelig intensjonsavtale.
3. Åsnes kommunestyre behandler saken endelig i møte 26. september.

27.06.2016 Kommunestyre

KST-091/16 Vedtak:

Kommunestyret vedtok enstemmig rådmannens innstilling:

1. Åsnes kommunestyre slutter seg til vedlagte forslag til «Intensjonsavtale om kommunesammenslåing av Åsnes og Våler kommuner».
2. Styringsgruppen gis fullmakt til å fortsette forhandlingene med Våler kommune med sikte på å komme fram til en endelig intensjonsavtale.
3. Åsnes kommunestyre behandler saken endelig i møte 26. september.

Sakens bakgrunn:

Regjeringen initierte i 2014 en kommuneform. Alle landets kommuner har fått i oppdrag å innen 30.juni 2016 fatte et vedtak som skisserer minst to mulige fremtidige alternativer til kommunestruktur:

- 1) Bestå som egen kommune.
- 2) Slå seg sammen med en eller flere nabokommuner.

Fylkesmennene skal samle kommunenes innspill og oversende sin samlede innstilling til departementet innen 1.10.16. Regjeringen planlegger å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Eventuelle sammenslåinger av kommuner vil iverksettes senest 1.1.2020.

Regjeringens hensikt med reformen er å flytte ansvar til større og mer robuste kommuner. Hovedmålet er å etablere et lokaldemokrati som kan ivareta velferd og sikre verdiskaping og trivsel. Kommunene skal bygges opp slik at de har kraft til å møte utfordringene som venter dem knyttet til demografi, velferd og kompetanse og evne til å utvikle gode og attraktive lokalsamfunn.

Målene med reformen er:

1. Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne (tjenesteproduksjon)
2. Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling (samfunnsutvikling)
3. Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner (økonomi)
4. Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver (myndighetsutøvelse og lokaldemokrati)

Kommunereformen i Åsnes kommune

Kommunestyret behandlet i sak 006/16 den 25.1.16 videre arbeid med kommunereformen i Åsnes kommune og vedtok følgende:

1. Kommunereformprosessen i Åsnes kommune gjennomføres som skissert under vurderinger når det gjelder framdriftsplan, organisering og mandat.
2. Det opprettes en tverrpolitisk styringsgruppe til å styre kommunereformprosessen fram til endelig vedtak i kommunestyret i juni. Styringsgruppen består av:
.....
3. Åsnes kommune gjennomfører nabopratt med sikte på eventuell kommunesammenslåing med:
 - * Grue og Våler kommuner
 - * Våler kommuner

Styringsgruppen består av gruppeledere, varaordførere og ordførere og har også vært forhandlingsutvalget i samtaler med Våler om en intensjonsavtale. I forhandlingene har styringsgruppen vært supplert med hovedtillitsvalgt fra Fagforbundet. Styringsgruppens oppgave har vært å sikre at prosessen gjennomføres i tråd med sentrale føringer og i parallellitet med samarbeidene kommuner. Styringsgruppen har hatt ansvaret for å ta beslutninger av prosessuell karakter og bringe eventuelle uklarheter frem til politisk behandling.

Rapport: Utredning av kommunestruktur i Glåmdalsregionen

BDO utarbeidet høsten 2015, på oppdrag fra Glåmdal regionråd, rapporten «Utredning av kommunestrukturen i Glåmdalsregionen». Det er gjort vurderinger av fire scenarier knyttet til tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse, samfunnsutvikling, lokaldemokrati og økonomi for 7 ulike kommunealternativer innbefattet en Solør-kommune, Åsnes og Våler og 0-alternativet

(fortsette som egen kommune)

Det vises for øvrig til rapporten.

Innbyggerundersøkelsen

Sentio gjennomførte på vegne av Glåmdal regionråd en innbyggerundersøkelse i november 2015. 300 innbyggere i Åsnes ble intervjuet. Innbyggerne i Åsnes er de mest positive av Glåmdalskommunene til kommunesammenslåing og ønsker en Solør-kommune med Grue, Våler og Åsnes alternativt en sammenslåing med Våler. 73% av de spurte er positive til sammenslåing. 23% ønsker at Åsnes skal bestå som i dag.

Regjeringens endringer i inntektsystemet skal stimulere til kommunesammenslåing ved å belønne de kommunene som slår seg sammen, og redusere inntekter i de kommunene som ikke slår seg sammen. Positiviteten til sammenslåing øker ytterligere dersom kommunene må redusere sitt tjenestetilbud ved å stå alene.

Ved en eventuell sammenslåing bør avstand til offentlig tjenestetilbud (som skole, barnehage, lege, NAV-kontor), fordeling av offentlige arbeidsplasser og hensynet til utvikling av alle deler av kommunen vektlegges mest.

Det vises til k.sak 006/16 for hele rapporten fra innbyggerundersøkelsen.

Nabosamtaler

Det er gjennomført separate nabosamtaler med Grue og Våler 18. februar og en felles nabopratt rett etter påske. I fellesmøtet ble det avklart at det på det tidspunktet ikke var grunnlag for å arbeide videre med verken en felles Solør-kommune eller Åsnes og Våler. Grue ønsket å avvente politisk behandling, men var åpne for å gå i samtaler senere dersom utfallet av den politiske behandlingen åpnet for det. Våler var i samtaler med Elverum og ønsket avklaring nordover før det ville være aktuelt å gå videre med Åsnes.

Ordfører inviterte Våler kommune til ny nabopratt 21. mai. Møtet var konstruktivt og grunnlaget for nye samtaler var lagt. Våler var avhengig av mandat fra eget kommunestyre for å gå videre. Kommunestyret i Våler vedtok 30. mai å gå i samtaler med Åsnes med sikte på å utarbeide et forslag til intensjonsavtale.

Intensjonsavtale med Våler

Kommunene har frist til 1. juli med å fatte vedtak om framtidig kommunestruktur. Tidsrammene for å komme fram til en intensjonsavtale som plattform for å bygge en ny kommune har vært svært knappe og det har vært styrende for arbeidet. Det har vært enighet om at forslag til intensjonsavtale må ligge på et overordnet nivå og ytterligere detaljering og avklaringer må finne sted senere i prosessen.

Forhandlingsutvalgene (styringsgruppen i Åsnes/formannskapet i Våler supplert med hovedtillitsvalgt) har gjennomført 3 møter. Martin Skramstad fra KS har deltatt som prosessleder. I tillegg har det styringsgruppen hatt flere særmøter før og mellom fellesmøtene med Våler.

Vedlagt følger forslag til intensjonsavtale om sammenslåing av Åsnes og Våler kommuner som forhandlingsutvalgene har framforhandlet.

Våler kommunestyre behandlet forslaget til intensjonsavtale 20. juni med følgende vedtak:

Ut fra dagens beslutningsgrunnlag ønsker Våler kommune å fortsette som egen kommune også etter kommunereformen. Våler kommune ønsker imidlertid å bruke noe mer tid på å vurdere en mulig sammenslåing med Åsnes kommune, og legger opp til folkeavstemning om dette i september 2016. Etter folkeavstemningen vil kommunestyret i september 2016 fatte nytt vedtak i saken, hvorefter intensjonsavtale eventuelt kan inngås og videre forhandlinger påbegynne. Formannskapet supplert med en representant fra hver av partiene som ikke er

representert der, gis mandat til å fortsette samtaler med Åsnes kommune om detaljert knyttet til forslag til intensjonsavtale fram til 15. august 2016. Samtidig bør konsekvensanalyse av positive og negative effekter av intensjonsavtalen framlegges for innbyggere og politikere. Et siste alternativ for Våler kommune kan på sikt være å inngå tettere samarbeid med Elverum kommune. Dette kan gjøres alene eller sammen med Åsnes kommune. Våler kommune vil trenge mer tid på å arbeide med et slik retningsvalg.

Innbyggermedvirkning/innbyggerhøring

Kommunens nettside og facebookside blir løpende brukt til å publisere nyheter og informasjon om kommunereformprosessen i Åsnes og kommunereformen generelt.

Sentios innbyggerundersøkelse fra november 2015 viser at Åsnes' befolkning er positive til endringer i kommunestrukturen og spesielt endringer hvor Åsnes slår seg sammen med Våler eller Våler og Grue. Innbyggernes preferanser samsvarer med det et enstemmig kommunestyre ser som de beste alternativene for Åsnes kommune mot framtiden. Åsnes kommune står nå overfor valget å arbeide videre med en intensjonsavtale om sammenslåing med Våler eller fortsatt å være egen kommune. Innbyggernes syn på disse 2 alternativene er godt dokumentert i den gjennomførte innbyggerundersøkelsen.

Rådmannen anbefaler at det gjennomføres åpne informasjons- og folkemøter i siste halvdel av august. Grendene og grenderådene vil være sted for møtene. Tema vil være informasjon om kommunereformen generelt, Åsnes kommune mot framtiden; som fortsatt egen kommune eller som en ny kommune sammen med Våler. Innen møterekken starter skal forhandlingene med Våler om intensjonsavtalen være avsluttet (15. august) og et evt. videreutviklet forslag til intensjonsavtale foreligge.

Veien videre

	Frist
Behandling av denne saken	27. juni
Oversendelse av kommunens vedtak til Fylkesmannen	30. juni
Videre forhandlinger med Våler om intensjonsavtale	15. august
Informasjons- og folkemøter	22. august – 9. september
Endelig behandling i kommunestyret	26. september
Oversendelse av kommunestyrets endelige beslutning til Fylkesmannen	27. september

Vurdering:

Åsnes kommune har gått inn i forhandlingene med Våler kommune med det utgangspunkt at vi er likeverdige parter som sammen ønsker å utrede og bygge en ny kommune. Det har vært sentralt å få fram hva vi ønsker med en ny kommune. Hvordan skal innbyggerne merke at vi bygger en ny kommune? Hva kan vi skape og utvikle sammen som vi ikke vil klare som egen kommune? Hvilke merverdier for innbyggerne vil vi skape i en ny kommune?

Kommentarer til enkelte punkter i intensjonsavtalen:

Pkt 6 - Lokalisering av tjenesteproduksjonen i ny kommune

Forhandlingsutvalget var i utgangspunktet av den oppfatning at det er tilstrekkelig å si noe om at arbeidsplasser i den nye kommunen fordeles mellom Åsnes og Våler i samme forholdstall som i dag og at den konkrete lokalisering av administrative funksjoner og ikke stedbundne tjenester (se oversikt som tillegg til avtalen) kunne avvendes til senere i prosessen. Våler ønsket denne fordelingen på plass før folkeavstemmingen i Våler og før kommunestyret tar endelige stilling til intensjonsavtalen 28. september.

Rådmannen er betenkt over at lokalisering av et betydelig antall tjenester og arbeidsplasser skal besluttet på mindre enn 7 uker midt i sommerferien. Både hensynet til å framskaffe kvalitativt gode beslutningsgrunnlag og ivareta medvirkning tilsier at en slik prosess burde vært gitt mer tid.

Pkt 8 d - Regiontilhørighet

Våler kommune har vedtatt å søke overføring av regiontilhørighet til Sør-Østerdal. Etter avtalen skal begge kommuner behandle spørsmålet om regiontilhørighet innen endelig intensjonsavtale inngås (31. desember 2016). Rådmannen vil komme tilbake med egen sak til kommunestyret i september.